

رینماییه‌کانی به‌رزکردنه‌وهی پله‌ی زانستی له دامه‌زراوه‌کانی و ه‌زاره‌تی خویندنی ب‌آلا و توژینه‌وهی زانستی له ه‌هریمی کوردستان

نوسخه‌ی کوتایی: ۲۰۱۳/۵/۲۸

ف‌ه‌س‌لی یه‌که‌م

مه‌رجه‌کانی ه‌ه‌ل‌گرانی پله‌ی زانستیه‌کان

ماده‌ی یه‌که‌م: پله‌ی زانستیه‌کان له ه‌هریمی کوردستان

پله‌ی زانستیه‌کان له ه‌هریمی کوردستان ئه‌مانه‌ن:

۱. مام‌وستای یاریده‌ده‌ر (Assistant Lecturer)
۲. مام‌وستا (Lecturer)
۳. پ‌روفیس‌و‌ری یاریده‌ده‌ر (Assistant Professor)
۴. پ‌روفیس‌و‌ر (Professor)

ماده‌ی دو‌وه‌م: مه‌رجه‌کانی ه‌ه‌ل‌گرانی پله‌ی مام‌وستای یاریده‌ده‌ر

۱. ب‌روانامه‌ی ماسته‌ری ئه‌کادیمی ه‌ه‌بیت.
۲. دامه‌زرا‌بیت له ده‌زگایه‌کی خویندنی ب‌آلا و وانه‌ ب‌لێته‌وه و توژینه‌وه ئه‌نجام بدات.
۳. خولی رێگاکانی وانه‌گوتنه‌وه‌ی ئه‌نجام دابیت و تێیدا ده‌رچووبیت. (به مه‌رجه‌یک خوله‌که له چوار ه‌هفته‌ که‌متر نه‌بیت یان له نو‌وه‌ که‌متر نه‌بیت).
۴. تاقیکردنه‌وه‌ی پێدانی نازناوی زانستی ئه‌نجام‌دابیت و تێیدا ده‌رچووبیت.

ماده‌ی سێیه‌م: مه‌رجه‌کانی ه‌ه‌ل‌گرانی پله‌ی مام‌وستا

پله‌ی مام‌وستا به‌ دوو رێگا ده‌دریت که ئه‌مانه‌ن:

رێگای یه‌که‌م:

۱. ب‌روانامه‌ی دکتو‌رای ه‌ه‌بیت (یان هاوتاکه‌ی) که له ه‌زاره‌تی خویندنی ب‌آلا‌ی حکومه‌تی ه‌هریمی کوردستان یه‌کسانکردنی بۆ ئه‌نجام درابیت.
۲. له ده‌زگایه‌کی خویندنی ب‌آلا دامه‌زرا‌بیت و وانه‌ ب‌لێته‌وه و توژینه‌وه ئه‌نجام بدات.
۳. خولی رێگاکانی وانه‌ و تنه‌وه‌ی ئه‌نجام دابیت و تێیدا ده‌رچووبیت. (به مه‌رجه‌یک خوله‌که له چوار ه‌هفته‌ که‌متر نه‌بیت یان له نو‌وه‌ کاتژمێر که‌متر نه‌بیت)
۴. تاقیکردنه‌وه‌ی پێدانی نازناوی زانستی ئه‌نجام‌دابیت و تێیدا ده‌رچووبیت.
۵. ئه‌گه‌ر به‌ر له‌وه‌رگرتنی ب‌روانامه‌ی دکتو‌را نازناوی مام‌وستای یاریده‌ده‌ری وهرگرتبیت، ب‌بویست به‌ خاله‌کانی ۳ و ۴ ناکات.

رینگای دووهم:

۱. به‌لای کهم سئ سأل دواى پلهى مامۆستای یاریده‌در له دزگایه‌کی خویندنی بالآ وانهى ووتبیته‌وه یان توژینه‌وهی ئەنجام دابیت، به شیوه‌ی ههمیشه‌یی و کارا (فعلى).
۲. به‌لای کهم دوو توژینه‌وهی بلاوکردبیته‌وه. پئویسته ههموو توژینه‌وه‌کانی پاش دوا به‌رزکردنه‌وه له بهش تۆمار کردبیت (مه‌به‌ست ته‌عزید نیه)، جوړو شوینی بلاوکردنه‌وهی توژینه‌وه‌کان و چۆنیه‌تی هه‌لسه‌نگاندن و ئەو ئاستانه‌ی که پئویستن بو پله‌ی مامۆستا له ماده‌کانی تری ئەم رینماییه دیاری کراون.
۳. به‌لای کهم له سئ سالی پرۆسه‌ی دلنیا‌یی جوړی دواى وهرگرتنی پله‌ی مامۆستای یاریده‌در دهرچوبیت. جگه لهو پۆستانه‌ی که له وهزاره‌ته‌وه بو پرۆسه‌ی دلنیا‌یی جوړی هه‌لاویردنیا‌ن بو ده‌کریت، ئەو کات ئەو سالانه‌ی له پۆسته‌که‌دایه به دهرچوو هه‌ژمار ده‌کریت.
۴. به پرۆسه‌ی به‌رزکردنه‌وهی پله‌ی زانستی که له‌م رینماییه باسکراوه، به‌رزکردنه‌وهی بو ئەنجام درابیت.

ماده‌ی چوارهم: مهرجه‌کانی هه‌لگرانی پله‌ی پرۆفیسۆری یاریده‌در

۱. به‌لای کهم چوار سأل دواى پله‌ی مامۆستا له دزگایه‌کی خویندنی بالآ دامه‌زرا‌بیت و وانهى ووتبیته‌وه و توژینه‌وهی ئەنجام دابیت، به شیوه‌یه‌کی ههمیشه‌یی.
۲. به‌لای کهم سئ توژینه‌وهی بلاوکردبیته‌وه. پئویسته ههموو توژینه‌وه‌کانی له پاش دوا به‌رزکردنه‌وه له‌به‌ش تۆمار کردبیت. مهرجه که یه‌کیک له توژینه‌وه‌کان له دهره‌وه‌ی عیراق بلاوکرابیته‌وه (جگه له پسرۆری زمان و ئەده‌بی کوردی). مهرجه یه‌کیک له توژینه‌وه‌کان تاک (منفرد) بیت. چۆنیه‌تی هه‌لسه‌نگاندن و ئەو ئاستانه‌ی که پئویستن بو پله‌ی پرۆفیسۆری یاریده‌در له ماده‌کانی تری ئەم رینماییه دیاری کراون.
۳. به‌لای کهم له چوار سالی پرۆسه‌ی دلنیا‌یی جوړی دواى وهرگرتنی پله‌ی مامۆستا دهرچوبیت. جگه لهو پۆستانه‌ی که له وهزاره‌ته‌وه بو پرۆسه‌ی دلنیا‌یی جوړی هه‌لاویردنیا‌ن بو ده‌کریت، ئەو کات ئەو سالانه‌ی له پۆسته‌که‌دایه به دهرچوو هه‌ژمار ده‌کریت.
۴. پئویسته له چوار سالی دوا‌یی (به‌ر له پيشک‌ه‌شکردنی داواکاری بو به‌رزکردنه‌وه) سزای زانستی یان کارگێری نه‌درابى. ئەگه‌ر سزاکه‌ی به‌ فرمان لادرابوو، ئەوا له ههموو حاله‌ته‌کاندا ماوه‌ی نیا‌وان فرمانی سزاکه‌و لابرده‌ی سزاکه له به‌رزکردنه‌وه‌ی پله‌ی زانستی بو پله‌ی پرۆفیسۆری یاریده‌در دوا ده‌که‌ویت.

ماده‌ی پینجه‌م: مهرجه‌کانی هه‌لگرانی پله‌ی پرۆفیسۆر

۱. پروانامه‌ی دکتۆرای (یان هاوتاکه‌ی) هه‌بیت.
۲. به‌لای کهم شه‌ش سأل دواى پله‌ی پرۆفیسۆری یاریده‌در له دزگایه‌کی خویندنی بالآ دامه‌زرا‌بیت وانهى ووتبیته‌وه و توژینه‌وه‌ی ئەنجام دابیت.

۳. به‌لای کهم شەش تۆزینەوہی بلاوکردبیتەوہ (ہەموو پسیپۆریەکان جگە لە زمان و ئەدەبی کوردی). پنیویستە ھەموو تۆزینەوہکانی لە پاش دوا بەرزکردنەوہ لەبەش تۆمار کردبیت. مەرچە یەکیک لە تۆزینەوہکان تاک (منفرد) بیت. جۆرو شوینی بلاوکردنەوہی تۆزینەوہکان و چۆنیەتی ھەلسەنگاندن و ئەو ئاستانەیی کہ پنیویستن بۆ پلەیی پروفیسۆر لە مادەکانی تری ئەم رینمایییە دیاری کراون.
۴. پنیویستە ھەموو تۆزینەوہکانی دەربارەیی یەک بابەت بن (لە یەک ھێلی تۆزینەوہ بن). پیناسەیی پسیپۆری گشتی و ووردو یەک بابەت لە مادەکانی تری ئەم رینمایییانە باسکراوہ.
۵. پنیویستە بە‌لای کہم یەک لە تۆزینەوہکانی (جگە لە پسیپۆری زمان و ئەدەبی کوردی) لە گۆفاریک بلاوکرا بیتەوہ کہ فاکتەری کاریگەری (Impact Factor) ھەبیت ، ھەر و ھا پنیویستە بە‌لای کہم یەکیک لە تۆزینەوہکان لە گۆفاریک بلاوکرا بیتەوہ کہ لە دەر و ھوہی عیراق بیت.
۶. بە‌لای کہم لە شەش سالی پروسەیی دلناییی جۆری دوا و ھەرگرتنی پلەیی پروفیسۆری یاریدەدەر دەرچو بیت. جگە لەو پۆستانەیی کہ لە ھزارەتەوہ بۆ پروسەیی دلناییی جۆری ھەلاویردنیان بۆ دەرکرت، ئەو کات ئەو سالانەیی لە پۆستەکەدا یە بە دەرچوو ھەژمار دەرکرت.
۷. پنیویستە لە شەش سالی دوا یی (بەر لە پینشکەشکردنی داواکاری بۆ بەرزکردنەوہ) سزای زانستی یان کارگیری نەدرابی. ئەگەر سزاکەیی بە فەرمان لادرا بوو، ئەوا لە ھەموو حالەتەکاندا ماوہی نیوان فەرمانی سزاکو لابردنی سزاکە لە بەرزکردنەوہی پلەیی زانستی بۆ پلەیی پروفیسۆری دوا دەرکەو بیت.
۸. پنیویستە بە‌لای کہم سەرپەرشتی دوو نامەیی ماستەر یان یەک دکتۆرای کردبیت.
۹. بۆ بەرزکردنەوہ بۆ پلەیی پروفیسۆر لە پسیپۆریەکانی زمان و ئەدەبی کوردی، خالەکانی ۳ و ۵ ی ئەم مادەیی بەم شێوہیی لئ دیت: پنیویستە داواکار ھەشت تۆزینەوہ پینشکەش بکات. پنیویستە ھەموو تۆزینەوہکانی لە پاش دوا بەرزکردنەوہ لەبەش تۆمار کردبیت. جۆرو شوینی بلاوکردنەوہی تۆزینەوہکان و چۆنیەتی ھەلسەنگاندن و ئەو ئاستانەیی کہ پنیویستن بۆ پلەیی پروفیسۆر لە مادەکانی تری ئەم رینمایییە دیاری کراون.

مادەیی شەشەم: مەرچەکانی ئەو تۆزینەوانەیی
کہ بۆ بەرزکردنەوہی پلەیی زانستی پینشکەش دەرکرتن

۱. لە بواری پسیپۆری وورد یان گشتی بیت.
۲. پسیپۆری گشتی ئەو لقەیی یان ئەو پسیپۆریەیی کہ قوتابی خویندنی بالآ لەسەر تادا تیییدا وەرگیراوە (بەشی زانستی ناکرت بە پسیپۆری گشتی، بۆ نمونە کہ قوتابیەکی ماستەر یان دکتۆرا لە بەشی ئەندازیاری شارستانی وەرگیردیت، پسیپۆریە گشتیەکی نابیتە ئەندازیاری شارستانی بەلکو پسیپۆریە گشتیەکی دەبیت ئەو پسیپۆریەیی کہ لئی وەرگیراوە (وہک کەرستەیی بینا، ستراکتور، ستیل، بەریوہبردنی ئەندازیاری، ریگابان و پرد،... ھتد). پسیپۆریە ووردەکەشی دەبیتە بابەتی تۆزینەوہکەیی کہ نامەکەیی دەربارەیی نووسیوہ. بۆ چەسپاندنی پسیپۆری گشتی و وورد دوا بڕوانامە ھەژمار دەرکرت. مەبەست لە کۆمەلە

- تۆزىنەۋەيەك كە لە يەك بابەت بن ئەۋەيە كە ھەموو تۆزىنەۋەكان دەربارەى يەك بابەتى وورد بن ئنجا لە پىپۇرى گىشى بىت يان وورد.
۳. لە گۇقارىكى ئەكادىمى مەھكەم بىلوكرايىتەۋە يان رەزامەندى بىلوكردنەۋەى ھەبىت، مەرجە كە بەلای كەم يەكىك لە تۆزىنەۋەكان لە گۇقار بىلوكرايىتەۋە..
  ۴. بۇ ھىچ بەرزكردنەۋەيەكى پەلەى زانستى پىشتىر پىشكەش نەكرابىت.
  ۵. لە نامەكانى دىلۇمى بىلوا و ماستەر و دكتوراى داواكار (داواكاران) وەرنەگىرابىت.
  ۶. لە پاش دوا بەرزكردنەۋەى پەلەى زانستى ئەنجام درابىت و لە بەشى زانستى تۇماركرايىت جگە لەو تۆزىنەۋەنى لە نامەكانى خويىندى بالا ھەئىنجراون (مستل).
  ۷. ئەگەر دواى سى سى سال لە رەزامەندى بىلوكردنەۋە ھەر بىلوانەكرابۇۋە، ئەوا وەلادەندىرەت.
  ۸. تۆزىنەۋەى وەرگىراو لە نامەكانى دىلۇمى بىلوا و ماستەر و دكتورا بۇ سەرپەرشتىار (سەرپەرشتىارەكان) ئەژماردەكرەت، بەمەرجىك بىلوكرايىتەۋە يان رەزامەندى بىلوكردنەۋەى ھەبىت و ناوى سەرپەرشتىار و (سەرپەرشتىارەكان) قوتابىيەكەى لەسەربىت. بۇ نامەى دىلۇمى بىلوا و ماستەر تەنھا يەك تۆزىنەۋە وەردەگىردىت و بۇ نامەى دكتورا لە پىپۇرىيە زانستىەكان دوو تۆزىنەۋە و لە پىپۇرىيە مروقاىيەتەكان يەك تۆزىنەۋە وەردەگىردىت. پىپۇرى زانستى و مروقاىيەتى لە ئەھكامە كۆتايىيەكان دىاركراۋە.
  ۹. نامەى دكتورا (جگە لە نامەى بۇردى پزىشكى) بۇ قوتابىيەكە بە تۆزىنەۋەيەكى ھاۋبەشى رەسەن ھەژمار دەكرەت (ھەشت خال وەردەگىرەت بەپىي فۇرمى ھەلسەنگاندن) بە مەرجىك پاش دوا بەرزكردنەۋە ئەنجام درابىت و بۇ ھىچ بەرزكردنەۋەيەكى پەلەى زانستى سوودى لى وەرنەگىرابىت.
  ۱۰. نامەى بۇردى پزىشكى بە تۆزىنەۋەى ھاۋبەشى رەسەن ھەژمار ناكىرەت. ھەرۋەھا ھەر تۆزىنەۋەيەك كە ھەلگىرى بىروانامەى بۇرد بۇ بەرزكردنەۋەى پەلەى زانستى پىشكەشى بكات پىويستە پىروسى ھەئىنجان (استلال) ى بۇ بكرەت.
  ۱۱. بۇ بەرزكردنەۋە بۇ پەلەى پىروفىسورى يارىدەدەر لە دوو تۆزىنەۋەى ھەئىنجراو (مستل) زىاتىر سوود وەرنەگىردىت و بۇ پەلەى پىروفىسورى لە زىاتىر لە سى تۆزىنەۋەى ھەئىنجراو (مستل) سوود وەرنەگىردىت.
  ۱۲. تۆزىنەۋە نەئىنەكان و زور تايىيەتەكان، بە فەرمانى وەزىر ، لە مەرجى بىلوكردنەۋە دەبوردىن، بەلام بە پىروسى ھەلسەنگاندن دەچن. بە مەرجى بۇ ھەر بەرزكردنەۋەيەك ژمارەيان لە يەك تۆزىنەۋە تىپەر نەكات.
  ۱۳. تۆزىنەۋەى بىلوكراۋە لە كۇفرانسەكان پىويستە ئەم مەرجانەى تىدا بىت:
    - بابەتى كۇفرانسەكە لە پىپۇرى گىشى يان ووردى تۆزەر بىت.
    - كۇفرانسەكە دەورى بىت و تۆزىنەۋەكانى كۇفرانسى يەكەم ھەژمار ناكىرەت و دوا دەخرەت تا كۇفرانسى دووم دەبەستىرەت، ئەوكات تۆزىنەۋەكانى كۇفرانسى يەكەمىش ھەژمار دەكرەت.
    - تۆزىنەۋەكە بە تەۋاۋى لە پىروسىدىنگى كۇفرانسەكە چاپ كرايىت و پىروسىدىنگەكە ژمارەى سپاردنى نىۋەۋەتەى ISBN يان ISSN ى ھەبىت يان بەتەۋاۋى لەسەر

ئىنتەرنىت ھەبىت و ئىندىكس كرابىت، لەم بارە پىويستە تۆزەر لىنكى تۆزىنەھەكى لەسەر ئىنتەرنىت پىشكەش بىكات.

● تۆزىنەھەكى لە كۆنفرانسەكى لەلايەن يەكىك لە تۆزەرەكان خويندرايىتەھە و پروانامەى نامادەبىونى يەكىك لە تۆزەرەكان پىشكەش بىكرىت.

● ئەگەر تۆزىنەھەكى لە كۆنفرانس خويندرايىتەھە و دوايى لە ژمارەى تايىبەتى گۆقارىك بىلاوكرايىتەھە ئەوا بە تۆزىنەھەى گۆقار ئەژمار دەكرىت نەك كۆنفرانس.

۱۴. داھىنانى (Patent) تۆماركراو لە دەزگايەكى فەرمى تۆماركردنى داھىنان بە تۆزىنەھەى رەسەن ھەژمار دەكرىت (واتە ۸ خالى بۆ دادەندرىت لە فۆرمى ھەلسەنگاندن). بۇ ھەر بەرزكردنەھەكى تەنھا لە يەك داھىنان سوود وەردەگىردرىت.

مادەى ھەوتەم: مەرجەكانى ئەو كىتەبەى

كە بۇ بەرزكردنەھەى پلەى زانستى پىشكەش دەكرىت

۱. كىتەبى بىلاوكراو پىويستە ئەم مەرجانەى تىدا بىت:
  - لە پىپورى وورد يان گىشتى نووسەر بىت.
  - داندراو بىت (كىتەبى وەرگىردراو ھەژمار ناكرىت).
  - رەزامەندى لىژنەى زانستى بەش و لىژنەى دانان و وەرگىرانى ناوەندى زانكۆو فەرمانى زانكۆبى بە تەكلىفكردنى ھەبىت بەر لە چاپكردنى .
  - پىويستە بەلاى كەم سى لەسەرچاوەكانى كىتەبەكى تۆزىنەھەى بىلاوكراو يەكىك يان پىتر لە دانەرەكان بن.
  - لە بەرزكردنەھە ، بۇ ھەر پلەيەك تەنھا سوود لە يەك كىتەب وەردەگىردرىت.
  - لەكاتى پىشكەشكردنى بۇ بەرزكردنەھەى پلەى زانستى دىسان دەندىردرىتەھە بۇ ھەلسەنگاندن بەمەبەستى كۆكردنەھەى خالى تۆزىنەھە ، كە ئەگەر لە ھەشت خال كەمترى ھىنا، وەلا دەندرىت.
  - ئەگەر كىتەبەكى پىتر لە دانەرىكى ھەبىت، ھەموو دانەرەكان سوودى لى دەبىنن.
۲. چاپتەرىك لە كىتەبى بىلاوكراو پىويستە ئەم مەرجانەى تىدا بىت:
  - لە پىپورى وورد يان گىشتى نووسەر بىت.
  - داندراو بىت (چاپتەر لە كىتەبى وەرگىراو ئەژمار ناكرىت).
  - رەزامەندى لىژنەى زانستى بەش و لىژنەى دانان و وەرگىرانى ناوەندى زانكۆبى ھەبىت بەر لە چاپكردنى .
  - ئەگەر چاپتەر بەكاربەينرىت ئەوا پىويستە ھەرچاپتەرىك بەتەنھا لىستى سەرچاوەكانى ھەبىت و بەلاى كەم سى لەسەرچاوەكانى چاپتەرەكى تۆزىنەھەى بىلاوكراو يەكىك دانەرەكى بىت.
  - لە بەرزكردنەھە تەنھا سوود لە يەك چاپتەر وەردەگىردرىت.
  - لە بەرزكردنەھەى پلەى زانستى سوود لە چاپتەر يان كىتەب وەردەگىردرىت و نابىت سوود لە ھەردوكيان وەربگىردرىت.

- لهکاتی پيشکەشکردنی بۆ بەرزکردنەوهی پلەي زانستی ديسان دەنێردرێتەوه بۆ هەلسەنگاندن بەمەبەستی کۆکردنەوهی خالی تۆزینەوه ، ئەگەر له هەشت خال کەمتری هینا، وەلا دەندریت.
- چاپنەر پێویستە بەشیکي کتیبیکي ئەکادیمی بیت و بەلای کەم دەیهکی قەبارەي کتیبیکە پیکینیت.

مادەي هەشتەم: مەرجهکانی گۆفاری مەحکەم

1. له یەکیک لەم لایەنانە دەربچیت:
  - أ. لەلایەن زانکۆیهکی باوەرپیکراو یان دەزگایهکی زانستی ئەکادیمی باوەرپیکراو.
  - ب. لەلایەن دەزگایهکی چاپی ئەکادیمی نیودەولەتی یان کۆمەڵەیهکی (ریکخراویکی) ئەکادیمی نیودەولەتی دەربچیت، لەم حەلەتەدا پێویستە گۆفارهکه فاکتەری کاریگەری **Impact Factor** هەبیت بەگۆیرەي لیستی دەزگای **Thomson Reuters**.
2. بەشێوهیهکی دەوری و ریکوپییک دەربچیت و بەلای کەم سالی دوو ژمارەي لێ دەربچیت.
3. هەلسەنگاندنی زانستی لەلایەن پسپۆری وورد بۆ هەموو تۆزینەوه بۆلاوکراوهکانی ئەنجام بەت (peer review).
4. هەموو ئەندامانی هەردوو دەستەي نووسەران (تحریر) و دەستەي رابوێژکارانی پلەي زانستیان له پروفیسۆری یاریدەدەر (یان هاوتاکەي) کەمتر نەبیت.
5. ژمارەي تۆماری نیودەولەتی ISSN ی هەبیت.
6. فاکتەری کاریگەری (Impact Factor) ی هەبیت ، ئەگەرنا، متمانەي له ئەنجومەني وەزارەتي خویندنی بآلای حکومەتي هەریمی کوردستان بەدەست هینابیت.
7. لهکاتییک لەلایەن لیژنەي بەرزکردنەوهی پلەي زانستی کۆلیژ(فاکەلتی) یان ناوەندی گومان یان نیگەرانیهک لەسەر گۆفاریک هەبوو، ئەوا ئەنجومەني زانکۆ یهکلای دەکاتەوه.
8. ئەگەر بەشێوهي ئەلکترۆنی دەربچیت پێویستە ئەم مەرجهانەي تیدا بیت:
  - أ. لەسەر مآلپەری دەزگاکەي که دەریدەکات لەسەر ئەنتەرنیت هەبیت.
  - ب. له یەکیک له دەزگاکانی که له خالی 1 ی ئەم ماددەيه باسکراوه دەربچیت.
  - ت. فاکتەری کاریگەری **Impact Factor** هەبیت.

فەسلی دووهم

پروۆسەي بەرزکردنەوهی پلەي زانستی

مادەي نویەم: پیکهینانی لیژنەي بەرزکردنەوهی پلەي زانستی لەسەر ناستی کۆلیژ

1. ئەنجومەني کۆلیژ له هەر کۆلیژیک (یان فاکەلتیهک) لیژنەیهکی بەرزکردنەوهی پلەي زانستی لەسەرۆکیک و چوار ئەندام پیکدەهینیت . سەرۆکی لیژنە له ئەندامیکي دەستەي وانەوتنەوه به پلەي پروفیسۆر که باشتر وایه که زمانی کوردی بزانییت دادەندریت. چوار ئەندامەکهي تریش له ئەندامانی دەستەي وانەبیژان له کۆلیژهکه دەسنیشان دەکرین به مەرجهیک پلەي

۱. زانستیان پرۆفیسۆر بییت (پرۆفیسۆری یاریدهدر ئهگهر پرۆفیسۆر نهبوو) ، ههروهها پێویسته پسیپۆری چوار ئەندامهکه جیاواز بییت.
۲. ئەگهر پرۆفیسۆری یاریدهدر یان کهسانی بهتوانا له کۆلیژ (فاکهلتی) نهبوو، ئەوا ئەنجومهنی کۆلیژ (فاکهلتی) دهتوانییت ستاف له کۆلیژیکی تر یان زانکۆیهکی تر بخوازیت و بیکات به ئەندامی لیژنهکه.
۳. لیژنهکه لهنیوان خویان بریارنوسیک (مقرر) ههڵدهبژیرن.
۴. لیژنههی بهرزکردنهوهی پلهی زانستی سکرتهیریکی دهبییت که مهرجه دههچووی کۆلیژ بییت و زمانی ئینگلیزی و کوردی بزانییت.
۵. ماوهی ئەندامییتی سی سآله و ئەنجومهنی کۆلیژ (فاکهلتی) سآلانه بۆی ههیه تا ماوهی سی سآل کاری لیژنهکه درێژ بکاتهوه.
۶. ئەنجومهنی کۆلیژ (فاکهلتی) بۆی ههیه له ههرکاتیک به پێویستی زانی پێشنیازی گۆرانکاری له لیژنهکه بۆ ئەنجومهنی زانکۆ بهرزبکاتهوه.

مادهی دهیهم: پیکهینانی لیژنههی ناوهندی بهرزکردنهوهی پلهی زانستی لهسهه ناستی زانکۆ یان زانکۆ پۆلیتهکنیکیهکان

۱. ئەنجومهنی زانکۆ (زانکۆی پۆلیتهکنیکی) لیژنهیهکی بهرزکردنهوهی پلهی زانستی لهسههۆکیک و چوار تا شەش ئەندام پیکههینییت . سههۆکی لیژنه له ئەندامیکی دهستهی وانهوتنهوه به پلهی پرۆفیسۆر دادهندرییت و باشتر وایه زمانی کوردی بزانییت. ئەندامهکانی تر له ئەندامانی دهستهی وانهیژان له کۆلیژهکان (فاکهلتیهکان یان پهیمانگاگان) دهسنیشان دهکرین به مهرجیک پلهی زانستیان پرۆفیسۆر بییت (پرۆفیسۆری یاریدهدر ئهگهر پرۆفیسۆر نهبوو) ، ههروهها پێویسته پسیپۆری ئەندامهکان جیاواز بییت.
۲. لیژنهکه لهنیوان خویان بریارنوسیک (مقرر) ههڵدهبژیرن.
۳. لیژنههی بهرزکردنهوهی پلهی زانستی سکرتهیریکی دهبییت که مهرجه دههچووی کۆلیژ بییت و زمانی ئینگلیزی و کوردی بزانییت.
۷. ماوهی ئەندامییتی سی سآله و ئەنجومهنی زانکۆ سآلانه بۆی ههیه تا ماوهی سی سآل کاری لیژنهکه درێژ بکاتهوه.
۴. ئەنجومهنی زانکۆ بۆی ههیه له ههرکاتیک لیژنهکه بگۆرییت یان گۆرانکاری تیدا بکات.

مادهی یازدهیهم : پرۆسهی بهرزکردنهوهی پلهی زانستی

۱. داواکاری بهرزکردنهوهی پلهی زانستی دواي تهواوکردنی کاتی یاسایی بۆ بهرزکردنهوهی پله زانستیهکهی، ئەم دۆکیۆمینتانه پێشکەش به سههۆکی بهش دهکات (بۆ سههۆکی لق لهو کۆلیژانهی بهشیان نیه):
  - أ. نووسراییک که واژوو و ئیمیل و بهرواری لهسهه بییت و تینیدا داواي بهرزکردنهوه بکات.
  - ب. چوار کۆپی له ههر تۆژینهوهیهک یان کتیبیک که له ماوهی پاش دوا بهرزکردنهوه بلاویکر دبیتهوه.

ت. نامه‌کافی خویندنی بالای خوی (ماستر، دکتورا)، نه‌گهر توژینه‌وهی هاوبه‌ش بوون، نامه‌کافی ماسترو دکتورای هاوکاره‌کان همویان.

ث. نامه‌کافی خویندنی بالا (ماستر، دکتورا) که سرپرستی کردون (نه‌گهر توژینه‌وهی هاوبه‌ش بوون پیویسته نه‌و نامانه‌ش پیشکش بکات که هاوکاره‌کافی سرپرشتیان کردون).

ج. پراوی (سیاره‌ی) تاییهت به بهرزکردنه‌وهی پله‌ی زانستی، نه‌و برگانه پرده‌کاته‌وه که بو داواکار داندراون.

۲. ده‌کریت داواکاری بهرزکردنه‌وهی پله‌ی زانستی بهر له ماوه‌ی یاسایی پیوسیت پیشکش به بهش بکریت به گویره‌ی نه‌م خالانه:

أ. بو پله‌ی پروفیسوری بهر له یهک سال.

ب. بو پله‌ی پروفیسوری یاریده‌در بهر له شه‌ش مانگ.

ت. بو پله‌ی ماموستا بهر له سی مانگ.

به‌لام ریکه‌وتی پیدانی نازناو ریکه‌وتی ته‌واکردنی ماوه‌ی یاسایی ده‌ییت.

۳. سه‌روکی بهش (لق) لیژنه‌یه‌کی هه‌لینجاندن (استلال) به نه‌ینی پیشنیار ده‌کا بو راگری کولیز و نه‌ویش لیژنه‌که پیکده‌هینیت بو سه‌یرکردنی ریژه‌ی هه‌لینجاندن له نامه‌کافی ماسترو دکتورا. لیژنه‌ی هه‌لینجاندن (استلال) پیویسته له ماوه‌ی سی هه‌فته فورمی هه‌لینجاندن (استلال) به نه‌ینی پیشکش سه‌روکی بهش بکات. ریژه‌ی هه‌لینجاندن (استلال) به‌پیی فورمی تاییهت دیار ده‌کریت که له پاشکوی نه‌م رینماییه دا هه‌یه.

۴. سه‌روکی بهش داوا له داواکار ده‌کات سیمینار بو توژینه‌وه‌کافی پیشکش بکات و کات و شوینی سیمینار دیاری ده‌کات. پاشان سه‌روکی بهش فورمی سیمینار پرده‌کاته‌وه و اژووی ده‌کاو ده‌یخاته ناو مامه‌له‌که.

۵. سه‌روکی بهش مامه‌له‌که سه‌یرده‌کا که نه‌م پیداو‌یستیان‌ه‌ی تیدابنیت:

• نووسراوی داواکاری داواکار (cover letter).

• فورمی هه‌لینجاندن (استلال).

• فورمی سیمینار.

• پروانامه‌ی خوله‌کافی ریگاکانی وانه‌ووتنه‌وه.

• فهرمانه کارگیریه‌کافی بهرزکردنه‌وه‌کافی پیشوو.

• چوار کوی توژینه‌وهو بلاو‌کراوه‌کان.

• پراوی بهرزکردنه‌وهی پله‌ی زانستی (لاپره‌ی تاییهت بهسه‌روکی بهش پرده‌کاته‌وه).

۶. نه‌گهر مامه‌له‌که که موکوری تیدابوو له ماوه‌یه‌ک که له دوو هه‌فته تینه‌په‌ریت ناگاداری داواکار ده‌کاته‌وه بو ته‌واکردنی مامه‌له‌که‌ی، نه‌گهر که موکوری تیدا نه‌بوو مامه‌له‌که له ماوه‌ی سی هه‌فته تینه‌په‌ریت ده‌نیریت بو راگری کولیز (فاکه‌لتی) و راگری کولیز لاپره‌ی تاییهت به خوی له پراوی (سیاره‌ی) بهرزکردنه‌وهی پله‌ی زانستی پر ده‌کاته‌وه له‌ماوه‌ی که له سی هه‌فته تینه‌په‌ریت ده‌نیریت بو لیژنه‌ی بهرزکردنه‌وهی پله‌ی زانستی کولیز (فاکه‌لتی). لیژنه‌ی

بهرزکردنه‌وی کۆلیژ (فاکه‌لتی) پۆیسته به ئیمیل ئاگاداری داواکار بکاتهوه که مامه‌له‌که‌ی گه‌یشته لیژنه. ئەگەر له‌ماوه‌ی یەک مانگ دوا‌ی پیشکه‌شکردنی سیمینار مامه‌له‌که‌ نه‌گه‌یشته لیژنه‌ی به‌رزکردنه‌وی پله‌ی زانستی کۆلیژ (فاکه‌لتی)، داواکار مافی سکا‌لای هه‌یه له‌ لای لیژنه‌ی گازانده‌ی ناوه‌ندی.

۷. بۆ هه‌موو پله‌کان جگه‌ له‌ پله‌ی پرۆفیسۆری، لیژنه‌ی به‌رزکردنه‌وی پله‌ی زانستی کۆلیژ (فاکه‌لتی) ووردبینی مامه‌له‌که‌ ده‌کات. ئەگەر هه‌ر نات‌ه‌واویه‌کی تێدا بوو له‌ماوه‌یه‌ک که له‌ سێ هه‌فته‌ تێپه‌ر نه‌کات سه‌رۆکی به‌شی لێ ئاگادار ده‌کرێته‌وه. ئەگەر هه‌موو پێداویسته‌یه‌کانی ته‌واو بوو، هه‌موو توژینه‌وه‌و کتێبه‌کان به‌ نه‌ینی و به‌ هه‌ماهه‌نگی له‌ نیوان سه‌رۆکی لیژنه‌ی به‌رزکردنه‌وه‌و پریارنوسی لیژنه‌که‌ بۆ سێ هه‌لسه‌نگینه‌ر ده‌نێردریت.

۸. هه‌لسه‌نگینه‌ره‌کان پۆیسته ئەم مه‌رجانه‌یان تێدا بێت:

أ. پسپۆریان هه‌مان پسپۆری داواکار بێت.

ب. پله‌ی زانستیان له‌ پله‌ی زانستی داواکار به‌رزتر بێت یان هه‌مان پله‌ی زانستی داواکار بێت.
ت. کارمه‌ندی زانکۆ یان په‌یمانگا یان ده‌زگا‌کانی توژینه‌وه‌ی سه‌ر به‌ حکومه‌تی هه‌ریه‌ی کوردستان یان حکومه‌تی فیدرالی بن. وا باشتره هه‌لسه‌نگینه‌ره‌کان کارمه‌ندی زانکۆی داواکار نه‌بن. ئەگەر له‌و ده‌زگایانه‌ که‌سی گونجاو نه‌بوو، ئەوا ده‌کریت له‌ده‌ره‌وه‌ی ئەو ده‌زگایانه هه‌لسه‌نگینه‌ر ده‌سنیشان بکریت، له‌وکاته‌دا پۆیسته هه‌لسه‌نگینه‌ر پرۆانه‌ی دکتۆرای هه‌بیت و شاره‌زا بێت.

ث. سزا نه‌درابن له‌سه‌ر دزی زانستی.

۹. هه‌لسه‌نگینه‌ره‌کان پۆیسته له‌ماوه‌ی ۶۰ رۆژ فۆرمی هه‌لسه‌نگاندن به‌ پرکاره‌ویی بنێرنه‌وه بۆ لیژنه‌ی به‌رزکردنه‌وی پله‌ی زانستی. ئەگەر له‌و ماوه‌یه‌ نه‌گه‌رایه‌وه، لیژنه‌ ده‌توانیت مامه‌له‌که‌ بۆ هه‌لسه‌نگینه‌ری تر بنێریت که هه‌مان مه‌رجه‌کانی هه‌لسه‌نگینه‌ری تێدا بێت. له‌و باره‌دا هه‌لسه‌نگاندنی یه‌که‌م (که‌ دواکه‌وتیوو) لاده‌بردنێت هه‌رچه‌نده‌ پێش هه‌لسه‌نگاندنی دوو هه‌میش بگه‌رێته‌وه.

۱۰. دوا‌ی گه‌رانه‌وه‌ی هه‌موو فۆرمه‌کانی هه‌لسه‌نگاندن، لیژنه‌ی به‌رزکردنه‌وه له‌ماوه‌ی سێ هه‌فته‌ تێپه‌ر نه‌کات راپۆرتی خۆی له‌ریگای راگری کۆلیژ (فاکه‌لتی) ده‌داته ئەنجومه‌نی کۆلیژ (فاکه‌لتی) که فۆرمی تاییه‌ت به‌ خاله‌کانی هه‌لسه‌نگاندن و راسپاردی لیژنه‌ی تێدا یه‌. ئەنجومه‌نیش له‌ماوه‌ی سێ هه‌فته‌ تێپه‌ر نه‌کات ئەگەر مامه‌له‌که‌ ره‌تکاره‌یه‌وه ئەوا به‌ نوسراوی فهرمی له‌ریگای لیژنه‌ی به‌رزکردنه‌وه‌ خاوه‌ن مامه‌له‌که‌ ئاگادار ده‌کهنه‌وه، ئەگەر مامه‌له‌که‌ش ته‌واو بوو، له‌ماوه‌یه‌ک که له‌ سێ هه‌فته‌ تێپه‌ر نه‌کات راسپارده‌که‌ بۆ سه‌رۆکی زانکۆ به‌رز ده‌کاته‌وه.

۱۱. دوا‌ی په‌سه‌ندکردنی کۆنوسی لیژنه‌ی به‌رزکردنه‌وه‌ی پله‌ی زانستی له‌لایه‌ن سه‌رۆکی زانکۆ (کۆنوسی لیژنه‌ی به‌رزکردنه‌وه‌ به‌ کۆنوسی ئەنجومه‌نی کۆلیژ (فاکه‌لتی) بۆ سه‌رۆکی زانکۆ ده‌نێردریت)، لیژنه‌ی به‌رزکردنه‌وه‌ی پله‌ی زانستی له‌کۆلیژ (فاکه‌لتی) مامه‌له‌که‌ و هه‌موو به‌راییه‌کان له‌ریگای راگری کۆلیژ ده‌نێردریت بۆ نووسینه‌گه‌ی سه‌رۆکی زانکۆ بۆ ئەوه‌ی بینیریت بۆ لیژنه‌ی ناوه‌ندی. لیژنه‌ی ناوه‌ندی به‌رزکردنه‌وه‌ی پله‌ی زانستی دوا‌ی ووردبینی کردن، ئەگەر مامه‌له‌که‌ که‌موکۆری تێدا بوو ئەوا له‌ماوه‌ی مانگی‌ک تێپه‌ریت لیژنه‌ی کۆلیژ (فاکه‌لتی) به‌ نوسراوی فهرمی لێ ئاگادار ده‌کاته‌وه. ئەگەر مامه‌له‌که‌ ته‌واو بوو ئەوا له‌ماوه‌ی

سى ھەفتە تىپىر نەكات، راسپاردەى خۆى لەگەل كورتهى مامەلەكە بۆ ئەنجومەنى زانكۆ بەرز دەكاتەو بۆ دەر كوردنى فەرمانى زانكۆى. بۆ ئەوھى فەرمانى زانكۆى پىدانى ناز ناوى زانستى دوانەكەوئىت، ئەنجومەنى زانكۆ بۆى ھەيە دەسەلاتى پەسەند كوردنى كۆنوسەكانى لىژنەى ناوھندى بەرز كوردنەوھى پلەى زانستى بدات بە سەرۆكى زانكۆ (جگە بۆ پلەى پروفیسورى نەبىت كە ھەر لە دەسەلاتى ئەنجومەنى زانكۆ دەمىنیتەوھ). ئەم گواستەوھى دەسەلاتە تەنھا بۆ يەك سالەو سالانە پىويستە نوئ بىكرىتەوھ.

۱۲. بۆ پلەى پروفیسورى، دواى جىبەجىكردى ھەنگاوەكانى ۱-۴ لە مادەى دەبەم لەم رىنمايە، سەرۆكى بەش ئەگەر مامەلەكە كەموكورى تىدابوو لە ماوھەك كە لە يەك ھەفتە تىنەپەرىت ئاگادارى داواكار دەكاتەو بۆ تەواو كوردنى مامەلەكەى، ئەگەر كەموكورى تىدا نەبوو مامەلەكە كە لە ماوھى دوو ھەفتە تىنەپەرىت دەنرىت بۆ راگرى كۆلىژ (فاكەلتى)، ئەویش لاپەرى تايبەت بە راگر لە ئىستىمارەى بەرز كوردنەو پىر دەكاتەو لە ماوھەك كە لە دوو ھەفتە تىنەپەرىت لە رىگای سەرۆكى زانكۆ بۆ لىژنەى ناوھندى بەرزى دەكاتەو. لىژنەى ناوھندى پىويستە بە ئىمىل ئاگادارى داواكار بىكاتەو كە مامەلەكەى گەيشتە لىژنە. ئەگەر لە ماوھى مانگىگ دواى ئەنجامدانى سىمىنار مامەلەكە نەگەيشتە لىژنەى ناوھندى، داواكار بۆى ھەيە سكالاً لە لای لىژنەى گازاندى ناوھندى تۆمار بكا. لىژنەى ناوھندى بەرز كوردنەوھى پلەى زانستى دواى ووردبىن كوردن، ئەگەر مامەلەكە كەموكورى تىدا بوو ئەوا لەماوھى مانگىگ تىنەپەرىت لىژنەى كۆلىژ (فاكەلتى) لى ئاگادار دەكاتەو. ئەگەر مامەلەكە تەواو بوو، ئەوا بۆ سى شارەزای دەنرىت كە ئەم مەرجانەيان تىدايىت:

- پىپورىان لە ھەمان پىپورى داواكار بىت.
- پلەى زانستىيان پروفیسور بىت.
- لە كاتى ناردنى مامەلەكە لە زانكۆيەكى رەسەن كار بىكەن.
- دوو لە ھەلسەنگىنەرەكان لە كاتى ناردنى مامەلەكە لە دەرەوھى عىراق لە زانكۆيەكى باوەرپىكراو يان سەنتەرىكى تۆزىنەوھى زانستى ئەكادىمى باوەرپىكراو كار بىكەن .

دواى گەرانەوھى ھەموو ئىستىمارەكانى ھەلسەنگاندن ، لىژنەى بەرز كوردنەوھى ناوھندى لەماوھى مانگىگ تىپەر نەكات راپۆرتى خۆى لە رىگای سەرۆكى زانكۆ دەداتە ئەنجومەنى زانكۆ كە پەراوى بەرز كوردنەوھى كورتهى راي ھەلسەنگىنەرەكان و راسپاردەى لىژنەى تىدايە. ئەگەر مامەلەكە رەتكرا بوو ئەوا لەماوھى دوو ھەفتە تىپەر نەكات ئەنجومەن بە نووسراوى فەرمى لە رىگای لىژنەى ناوھندى خاوەن مامەلەكە ئاگادار دەكاتەو. ئەگەر مامەلەكەش تەواو بوو، ئەنجومەنى زانكۆ بىر يار دەدات كە :

- فەرمانى زانكۆى بۆ دەر بىكرىت.
- سوپاس و پىزانىنى لە ئەنجومەنى زانكۆ پى بدرىت.
- كاتىكى بۆ دابنرىت بۆ سازدانى سىمىنارىك دەر بارەى ژيانى ئەكادىمى خۆى. زانكۆ ھەموو ئەركى رىكخستەن و راگەياندى ئەم بۆنەيە دەخاتە ئەستوى خۆى.

۱۳. مامەلەى بەرىزان سەرۆكى زانكۆكان و زانكۆ پۆلىتەكنىكەكان لەدەسەلاتى جەنابى وەزىرە كە بە نەپنى بۆ زانكۆيەكى دى دەنرىت.

۱۴. بۇ بەرزکردنەھەمى پەلەي زانستى راگرەكان و ياريدەدەمرانى سەرۆكى زانكۆ و پەلە تايبەتەكان، لە دەسەلاتى سەرۆك زانكۆيە كە مامەلەكە بەدات بە لىژنەي بەرزکردنەھەمى ناوەندى يان بۇ زانكۆيەكى ترى بنىرئيت.

فەسلى سىيەم گازانده

مادەي دوازدهيم : گازانده و پىكەينان و دەسەلاتى لىژنەي گازانده

۱. ھەر داواكارىكى بەرزکردنەھەمى پەلەي زانستى بۇي ھەيە گازانده لەسەر بىريارى رەتکردنەھەمى بەرزکردنەھەمى تۆمار بەكا، بەمەرجىك ماوہى ۳۰ رۆژ پتر بەسەر بەفەرمى ئاگادارکردنەھەمى تىپەر نەبوويت.
۲. خاوەنى گازانده پىويستە بە نووسرواىك ئەو خالانە دياربەكا كە گومانى نا دادپەروەرى يان كەموكورى تىدا ھەيە و لە رىگاي سەرۆكى بەش و راگرى كۆليژ(فاكەلتى) بەدات بەسەرۆكى زانكۆ. سەرۆكى زانكۆش لە ماوہى سى ھەفتە تىپەر نەكات دەبنىرئيت بۇ لىژنەي گازانده.
۳. ئەنجومەنى زانكۆ (زانكۆي پۆليتەكنىكى) لىژنەيەكى گازانده بۇ بەرزکردنەھەمى پەلەي زانستى لەسەرۆكىك و چوار ئەندام پىكەھىئيت . سەرۆكى لىژنە لە ئەندامىكى دەستەي وانەگوتنەھەمى بە پەلەي پروفيسۆر دادەندريت و پىويستە زمانى كوردى بزائيت. ئەندامەكانى تروش لە ئەندامانى دەستەي وانەبىژان لە كۆليژەكان (فاكەلتىەكان يان پەيمانگاكان) دەسنيشان دەكرين بە مەرجىك پەلەي زانستيان پروفيسۆر بىت- پروفيسۆرى ياريدەدەر ئەگەر پروفيسۆر نەبوو)، ھەر و ھا پىويستە پىپۆرى ئەندامەكان جياواز بىت و يەكىكىان پىپۆرىەكەي لە ياسا بىت.
۴. لىژنەكە لەنتىوان خويان بىريارنوسىك (مقرر) ھەلەدەبژىرن.
۵. ماوہى ئەندامىتى سى سالىە و ئەنجومەنى زانكۆ بۇي ھەيە تەنھا بۇ ماوہى يەك جار كارى لىژنەكە درىژ بەكاتەھەمى.
۶. ئەنجومەنى زانكۆ بۇي ھەيە لە ھەركاتىك لىژنەكە بەگۆرئيت يان گۆرانكارى تىدا بەكات.
۷. دەسەلاتى لىژنەي گازانده ئەمانەن:
  - أ. لىژنەي گازانده سەپرى ئەو گازانداھە دەكات كە داواكارى بەرزکردنەھەمى پەلەي زانستى لەسەر بىريارەكانى ئەنجومەنى كۆليژ (فاكەلتى) يان ئەنجومەنى زانكۆ (بۇ بەرزکردنەھەمى بۇ پەلەي پروفيسۆرى) پىشكەشى دەكات.
  - ب. لىژنەي گازانده ووردىبىنى لە ھەموو جومگەكان و ھەنگاوەكانى بەرزکردنەھەمى دەكات و لە رىگاي سەرۆكى زانكۆ راپۆرتى خوى بۇ ئەنجومەنى زانكۆ بەرز دەكاتەھەمى.
  - ت. ئەگەر راي لىژنەي گازاندهو لىژنەي بەرزکردنەھەمى پەلەي زانستى جياواز بوو ئەوا ئەنجومەنى زانكۆ يەكلای دەكاتەھەمى، لەوكاتە ئەگەر داواي ناردنەھەمى تۆزىنەھەمى كان كرا بۇ ھەلسەنگىنەرى تر ئەوا پىويستە ھەموو تۆزىنەھەمى كان بەيەكەھەمى جارىكى تر بنىردرىنەھەمى بۇ ھەلسەنگاندىن و مامەلەكە يەكپارچەيەو دابەش ناكريت.
  - ث. ئەنجومەنى زانكۆ بىريار لەسەر راپۆرتى لىژنەي گازانده دەدات و بىريارەكەي كۆتايىە.

فہسلی چوارہم

بہرزکردنہوہی پلہی زانستی لہ کولیکانی ہونہرہ جوانہکان

مادہی سیزدہیم : بہرزکردنہوہ لہ پسپوری ہونہرہ جوانہکان

۱. ہر ئەندامیکی دستہی وانہگوتنہوہ لہ کولیکانی ہونہرہ جوانہکان ئەگەر بیہوئیت بہرز ببیتنہوہ بۆ پلہکانی مامۆستاو پروفیسوری یاریدەدەر و پروفیسور، ھەمان مەرجەکانی فەسلی یەكەم و دووم و سێیەم و چوكمە كۆتاییەکانی ئەم رێنماییانە ی لاسەر جیبەجی دەكریت.
۲. داواکاری بہرزکردنہوہی پلہی زانستی ، بەمەرجی بروانامە ی بەكالۆریۆسەكە ی لہ پسپوری ہونەر بیت، مافی ھەبە لہ بری پیشكەشکردنی تۆژینہوہ داواكات كە كارە ہونەر یەكانی بۆ ھەژمار بكریت ، ئەوكات ئەم مەرجانە ی لاسەر جیبەجی دەبیت:
  - أ. نازناوی زانستیهكای دەبیتە یەكێك لہم نازناوانە:
    - مامۆستا ی یاریدەدەر ی ہونەر.
    - مامۆستا ی ہونەر.
    - پروفیسوری یاریدەدەر ی ہونەر.
    - پروفیسوری ہونەر.
  - ب. ئەم نازناوانە ھەمان ماف و جیاووی نازناوہ ئەكادیمیە بەرامبەر مەکیان ھەبە.
  - ت. ئەگەر یەكێك نازناویکی زانستی ہونەری لەوانە ی سەرھوی وەرگرت، ئیتر دەبیت ھەموو بہرزکردنہوہکانی داھاتووی نازناوی ہونەری بیت و نابیت نازناوہکان تیکەل بكریت.
۳. مەبەست لہ کاری ہونەری ئەو کارانہیە كە لہ ستاندەر ی ہونەریدا وەسفی کاری بۆکاروہ (job description).
۴. بۆ ئەوہی کاریکی ہونەری بۆ بہرزکردنہوہی پلہی زانستی ئەژمار بكریت، پێویستە ئەم مەرجانە ی خواروہی تێدا بیت:
  - أ. شانۆ: کاریکی ہونەری لہ شانویەك كە لہ فیسٹیفالیک ی فەرمی لاسەر ئاستی ھەریم یان گەرەتر بەشداری کردبیت.
  - ب. سینەما: کاریکی ہونەری لہ فلیمیك كە لہ فیسٹیفالیک ی فەرمی لاسەر ئاستی ھەریم یان گەرەتر بەشداری کردبیت.
  - ت. شیوہکاری: بە کاریک یان پتر لہ پیشانگاہەکی فەرمی لاسەر ئاستی ھەریم یان گەرەتر بەشداری کردبیت.
  - ث. میوزیک: بە شیوہیەکی تاک یان گروپ لہ فیسٹیفالیک ی فەرمی لاسەر ئاستی ھەریم یان گەرەتر بەشداری کردبیت.
  - ج. ھەر کاریکی تری ستاندارد كە لہ فیسٹیفالیک ی ہونەری لاسەر ئاستی ھەریم یان گەرەتر بەشداری کردبیت.
۵. ھەر پینچ کاری ہونەری بە یەك تۆژینہوہی بلاوکاروہ ئەژمار دەكریت.

فەلسەئى پىنچەم حوكمە كۆتايپەكان

مادەى چواردەيەم

۱. بەشى زانستى تەنھا لەيەك حالەتدا داواكارى بەرزكردنەو لە ئەندامى دەستەى وانەگوتنەو وەردەگرىت ئەويش كاتىك داواكار ھەموو پىداويستىەكانى تەواو كردىت.
۲. دەرچوون لە پرۆسەى دۇنيايى جۆرى برىتتە لە ھىنانى كەمترىن نەمرەى پىويست يان كەمترىن خالى پىويست لە دووان لە سى فاكتەرەكانى دۇنيايى جۆرى (زانستخووزى بەردەوام ، فېدباكى قوتاييان ، ھەگبەى مامۇستا).
۳. فۆرمەكانى پاشكۆكانى (۱ و ۲ و ۳) و پەراوى بەرزكردنەو بەشىكن لەم رىنمايىبە و بەھىچ شىوہەيەك بەتەنھا ھەموو ناكرىنەو يان ناگۆردرىن.
۴. بۆ ھەر بەرزكردنەوہەيەك ، تەنھا لە يەك كۆنفرانس سوود وەردەگىردىت. تۆزىنەوہى كۆنفرانس ئەگەر لە ژمارەى تايبەتى گۆفارىكى مەھكەم بۆلاوكرابىتەوہ ئەوا بە تۆزىنەوہى گۆفار ھەژماردەكرىت.
۵. رەزامەندى بۆلاوكردەوہ لە گۆفار (قبول بالنشر) بۆ بەرزكردنەوہى پلەى زانستى پەسند دەكرىت، بەلام مەرجە بۆ ھەر بەرزكردنەوہەيەك بەلای كەم يەككىك لە تۆزىنەوہكان بۆلاوكرابىتەوہ.
۶. بۆ بەرزكردنەوہى پلەى زانستى بۆ پلەكانى پروفىسۆرى يارىدەدەر و پروفىسۆر بەلای كەم پىويستە بۆ ھەر بەرزكردنەوہەيەك يەك تۆزىنەوہ تاك (منفرد) بىت.
۷. ئەنجامدانى خولى رىگاكانى وانەگوتنەوہ تەنھا يەك جار پىويستە لە ژيانى ئەكادىمى مامۇستاي زانكۆ.
۸. ئەنجامى ھەلسەنگاندنى تۆزىنەوہكان بە زۆرىنە (دوو لە سى ھەلسەنگىنەران) دەبىت.
۹. لەم رىنمايىبەدا ، لە ھەر جىگايەك ناوى زانكۆ ھاتىبىت ئەوا زانكۆ پۆلىتەكنىكەكانىش دەگرىتەوہ، لە ھەر جىگايەك ناوى سەرۆكى زانكۆ ھاتىبىت ئەوا سەرۆكى زانكۆ پۆلىتەكنىكەكانىش دەگرىتەوہ. كۆلىژى تەكنىكى لە زانكۆ پۆلىتەكنىكەكان ھەمان دەسەلاتى كۆلىژى (فاكەلتى) ھەيە لە زانكۆيەكان . پەيمانگاكان تەنھا ئەو ھەنگاوانە جىبەجى دەكەن لە پرۆسەى بەرزكردنەوہى پلەى زانستى كە بەش لە زانكۆكان ئەنجامى دەدات (مادى دەيەم- ۱، ۲، ۳، ۴) و پاشان لەرىگاي رآگرى پەيمانگا دەينىرن بۆ سەرۆكى زانكۆى پۆلىتەكنىك و ئەويش دەينىرىت بۆ لىژنەى ناوہندى بەرزكردنەوہ بۆ ئەوہى ھەنگاوەكانى تر ئەنجام بەدات.
۱۰. قوتابى/خويندكارى دكتورا بۆى ھەيە مامەلەى بەرزكردنەوہى پلەى زانستى پىشكەش بكات، بە مەرجىك ھەموو ئەو تۆزىنەوانەى كە پىشكەشى دەكات لە دواى دەسبەكاربوونى لە خويندنى دكتوراكەى دەبىت تۆزىنەوہى تاك (منفرد) بن و لە پرۆژەى تۆزىنەوہى دكتوراكەى وەرنەگىراين.
۱۱. باشتروايە كە ھەلسەنگىنەر لەو بەشە كارنەكات (بەشىوہى ھەمىشەيى يان كاتى) كە داواكارى بەرزكردنەوہى پلەى زانستى تىدا كار دەكات.
۱۲. باشتروايە كە ھەلسەنگىنەر سەرپەرشتىارى ماستەرنامە يان دكتورانامەى داواكار نەبووبىت.

۱۳. داواکاری یهکیک که له کۆلیژیک کاربکات له پسیوری خوی نهییت، دهئیردریت بۆ لیژنه‌ی بهرزکردنه‌وی کۆلیژیکی پسیور.
۱۴. هه‌ر زانکۆیه‌کی تایبعت پڤویسته به ناگاداری و مزاره‌ت زانکۆیه‌کی حکومی بکات به دهسته‌خوشک بۆ ئه‌وه‌ی مامه‌له‌کانی بهرزکردنه‌وی پله‌ی زانستی بۆ ئه‌نجام بدات. پڤویسته زانکۆ تایبته‌که هه‌موو ئه‌رکه داراییه‌کان بگرتته ئه‌ستوی خوی.
۱۵. پله‌ی زانستی Associate Professor که له‌هه‌ندێ زانکۆی دهرمه هه‌یه بهرامبه‌ر پله‌ی زانستی پروفیسوری یاریده‌ده‌ره Assistant Professor له کوردستان و به‌په‌چه‌وانه‌ش. هه‌روه‌ها له‌م وڵاتانه دا پله‌ی زانستی Assistant Professor بهرامبه‌ر پله‌ی زانستی مامۆستایه Lecturer له کوردستان و به‌په‌چه‌وانه‌ش. زانکۆکان پڤویسته پشنگیری ئه‌و نازناوانه بدن به‌و مامۆستایانه‌ی سه‌ردانی دهرمه‌وی کوردستان ده‌کهن.
۱۶. نازناوی زانستی به‌که‌سیک نادری ئه‌گه‌ر خولی ریگا‌کانی وانه‌گوتنه‌وی ئه‌نجام نه‌دای.
۱۷. بۆ مه‌به‌ستی بهرزکردنه‌وی پله‌ی زانستی (راگر، یاریده‌ده‌رانی سه‌رۆکی زانکۆ، سه‌رۆکی زانکۆ) له دانیای جۆری ده‌بوردین.
۱۸. داواکاری بهرزکردنه‌وی پله‌ی زانستی مافی هه‌یه ناوی دوو هه‌لسه‌نگینه‌ر بنووسیت که نایه‌ویت توژینه‌وه‌کانی بۆ ئه‌وان بنی‌دریت بۆ هه‌لسه‌نگاندن.
۱۹. توژینه‌وه‌ی هاوبه‌ش ئه‌گه‌ر پشتر بۆ بهرزکردنه‌وی یه‌کیک له توژه‌ره‌کان نی‌درابوو بۆ هه‌لسه‌نگاندن، له کاتی‌دا دوا‌ی بۆ بهرزکردنه‌وی بۆ پله‌یه‌کی خوارتر پشک‌ه‌ش بکریت بۆ توژه‌ریکی تر دووباره نانی‌دریت‌ه‌وه بۆ هه‌لسه‌نگاندن و ئه‌نجامه‌که‌ی به‌باش و خراپ وه‌کو خوی ده‌مینیت‌ه‌وه.
۲۰. به‌ده‌ر له حوکه‌مانی ماده‌کانی پشوو، ده‌شێ خاوه‌نی بروانامه‌ی دکتورای باوه‌ری‌پیکراو یان هاوتاکانی له‌ روه‌ی زانستیه‌وه له زانکۆکان به‌ پله‌ی پروفیسوری یاریده‌ده‌ر دابمه‌زریت له‌سه‌ر راسپارده‌ی ئه‌نجومه‌نی زانکۆ ئه‌گه‌ر بۆ هه‌مان ماوه دهرس گوتنه‌وه‌ی ئه‌نجام دای له زانکۆکانی دهرمه‌وی عیراق و شایه‌دی بۆ بدری له دهرس گوتنه‌وه سه‌رکه‌وتوو بووه و به‌لای که‌م پینج توژینه‌وه‌ی ئه‌نجامدای و بلاوی کردبیت‌ه‌وه و توژینه‌وه‌کان له دوا‌ی هه‌لسه‌نگاندن به‌ گویره‌ی فۆرمی هه‌لسه‌نگاندن خالی پڤویستیان بۆ پله‌ی پروفیسوری یاریده‌ده‌ر کۆکردبیت‌ه‌وه.
۲۱. به‌ده‌ر له حوکه‌مانی ماده‌کانی پشوو، ده‌شێ خاوه‌نی بروانامه‌ی دکتورای باوه‌ری‌پیکراو یان هاوتاکانی له‌ روه‌ی زانستیه‌وه له زانکۆکان به‌ پله‌ی پروفیسوری یاریده‌ده‌ر دابمه‌زریت له‌سه‌ر راسپارده‌ی ئه‌نجومه‌نی زانکۆ ئه‌گه‌ر به‌لای که‌م چوار سال له سه‌نته‌ره‌کانی توژینه‌وه‌ی زانستی دهرمه‌وی عیراق توژینه‌وه‌ی ئه‌نجام دای و شایه‌دی بۆ بدری که توژه‌ریکی سه‌رکه‌وتوو بووه و به‌لای که‌م پینج توژینه‌وه‌ی ئه‌نجامدای و بلاوی کردبیت‌ه‌وه و توژینه‌وه‌کان له دوا‌ی هه‌لسه‌نگاندن به‌ گویره‌ی فۆرمی هه‌لسه‌نگاندن هه‌شت خالی پڤویستیان کۆکردبیت‌ه‌وه. له‌م حاله‌ته‌دا پڤویسته به‌ر له‌ده‌رکردنی فه‌رمانی زانکۆیی داواکار خولی ریگا‌کانی وانه‌وتنه‌وه‌ی ئه‌نجام دای.
۲۲. هه‌رکه‌سیک به‌ده‌ر له‌ پروسه‌ی بهرزکردنه‌وی پله‌ی زانستی پله‌یه‌کی زانستی به‌خۆی بدا و له شوینه‌ گشتی یان تایبته‌یه‌کان یان له‌سه‌ر دۆکیۆمینته‌کان به‌کاربیینیت که به‌ ریگای فه‌رمی وه‌رینه‌گرتبیت ئه‌وا به‌رامبه‌ر به‌ یاسا به‌رپرسیار ده‌بیت.

۲۳. لایهنه داراییهکانی پرۆسهی بهرزکردنهوه به فهرمانیکی وهزاری دیار دهکریت.
۲۴. ئەم رینماییه له پرۆژی ۲۰۱۳/۹/۱ جێبهجێ دهکریت. هەر مامهلهیهک بهر لهو پرۆژه پیشکەش کرابی، تا کوتاییهکهی و هەر گۆرانکاریهکیشی تێدا بکریت هەر به رینماییه کۆنهکه ئەنجام دهدریت.